

Bruksela, 14 stycznia 2026 r.
(OR. en)

5306/26

AGRI 19
AGRIORG 1

NOTA

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Specjalny Komitet ds. Rolnictwa / Rada

Dotyczy: Sprawozdanie z oceny dyrektywy w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych

- *Prezentacja przygotowana przez Komisję*
- *Wymiana poglądów*

Delegacje otrzymują w załączeniu przygotowaną przez prezydencję notę na powyższy temat.

Ministerialna wymiana poglądów na temat oceny i zbliżającego się przeglądu dyrektywy w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych

W łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych utrzymują się znaczne różnice w sile przetargowej, co często prowadzi do stosowania nieuczciwych praktyk handlowych. Praktyki takie zagrażają stabilności dochodów, zwiększają podatność na zagrożenia gospodarcze i osłabiają zaufanie do stosunków handlowych, ze szkodą dla rolników i małych dostawców. Wzmocnienie pozycji rolników w łańcuchu dostaw żywności i wspieranie dochodów gospodarstw rolnych pozostają głównymi celami wspólnej polityki rolnej.

Aby sprostać tym wyzwaniom, Unia Europejska uzupełniła istniejące ramy rynkowe (rozporządzenie o wspólnej organizacji rynków produktów rolnych), przyjmując w 2019 r. dyrektywę (UE) 2019/633 w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w relacjach między przedsiębiorstwami w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych. Dyrektywą tą wprowadzono minimalny poziom harmonizacji, ustanawiając wykaz zakazanych praktyk, obowiązki państw członkowskich w zakresie egzekwowania przepisów oraz zabezpieczenia mające na celu rozwiązanie problemu „czynnika strachu”, którego doświadczają dostawcy. Starania te zostały niedawno pogłębione przez kolejne inicjatywy, takie jak wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie transgranicznego egzekwowania przepisów dotyczących nieuczciwych praktyk handlowych oraz wniosek dotyczący ukierunkowanej zmiany rozporządzenia w sprawie wspólnej organizacji rynków, przedstawione przez Komisję w 2024 r. i mające na celu poprawę pozycji rolników i zwiększenie ich ochrony w łańcuchach wartości.

Zgodnie z art. 12 dyrektywy w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych Komisja przeprowadziła pierwszą ocenę dyrektywy i 1 grudnia 2025 r. opublikowała sprawozdanie z oceny¹ [dokument COM(2025) 728 final]. Ocenę przeprowadzono na wczesnym etapie wdrażania ze względu na opóźnienia w transpozycji w niektórych państwach członkowskich oraz krótki okres praktycznego stosowania przepisów. Na jej wyniki miały również wpływ różnice w decyzjach państw członkowskich dotyczących transpozycji, ograniczona dostępność porównywalnych danych i wstrząsy zewnętrzne, takie jak pandemia COVID-19 i rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie.

---

¹ ST 16217/25

Pomimo tych ograniczeń z oceny wynika, że dyrektywa w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych przyczyniła się do ograniczenia niektórych nieuczciwych praktyk – w szczególności opóźnień w płatnościach – oraz do lepszego egzekwowania przepisów w całej Unii. Zapewniła również minimalny poziom ochrony rolników i drobnych dostawców we wszystkich państwach członkowskich, przyczyniając się tym samym do bardziej wyrównanych warunków działania. Jednocześnie w ocenie wskazano istotne wyzwania i obszary, w których uzasadniona może być dalsza refleksja.

W szczególności zwrócono uwagę m.in. na:

- różny poziom świadomości wśród rolników i dostawców co do praw przysługujących im na mocy dyrektywy;
- niski odsetek skarg, w dużym stopniu z powodu obawy przed działaniami odwetowymi i obaw dotyczących poufności;
- znaczne różnice między państwami członkowskimi pod względem działań i praktyk w zakresie egzekwowania przepisów;
- pojawiające się lub ewoluujące praktyki pozwalające na obchodzenie przepisów dyrektywy i przenoszenie nieproporcjonalnego ryzyka lub kosztów na dostawców, w tym praktyki związane ze zobowiązaniami w zakresie zrównoważonego rozwoju lub modelami płatności takimi jak „pay-on-scan”.

W ocenie przypomniano również szerszy kontekst polityczny, w tym uruchomienie Unijnego Obserwatorium Łańcucha Rolno-Spożywczego (AFCO), prace analityczne dotyczące sprawiedliwego wynagrodzenia dla rolników oraz Wizję dla rolnictwa i żywności, w której podkreślono, że rolnicy nie powinni być zmuszani do systematycznej sprzedaży poniżej kosztów produkcji, przy jednoczesnym zachowaniu orientacji rynkowej WPR.

W tym kontekście i w związku z tym, że Komisja zamierza w drugiej połowie 2026 r. przedstawić wniosek dotyczący zmiany dyrektywy w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych, prezydencja cypryjska uważa, że nadszedł czas, by zaprosić ministrów do wymiany poglądów na temat kluczowych wytycznych co do kierunków polityki, które mogłyby stanowić wkład w planowaną zmianę. Nie przesądzając o zakresie ani treści przyszłego wniosku Komisji, prezydencja cypryjska zachęca ministrów do wymiany poglądów, które mogłyby ułatwić skuteczne wykorzystanie dostępnych narzędzi do zwalczania nieuczciwych praktyk handlowych.

Pytania przewodnie do ministerialnej wymiany poglądów

Pytanie 1 – Wzmocnienie pozycji rolników

W kontekście zbliżającej się zmiany dyrektywy w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych, w jaki sposób zmiana ta mogłaby jeszcze bardziej wzmocnić pozycję rolników i małych dostawców w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych, jednocześnie wspierając bardziej spójne i skuteczne wdrażanie dyrektywy w państwach członkowskich, przy poszanowaniu jednolitego rynku i zasady proporcjonalności?

Pytanie 2 – Uczciwe warunki rynkowe

Jak postrzegają Państwo rolę ram dotyczących nieuczciwych praktyk handlowych w radzeniu sobie z sytuacjami, w których nieproporcjonalne ryzyko lub koszty mogą zostać przeniesione na rolników, przy jednoczesnym zachowaniu zorientowanego na rynek charakteru wspólnej polityki rolnej?
